

Soittorinki

Vapaaehtoistoiminnan malli

Reetta Grundström

1.5.2010

Soittorinkitoiminnan esittely

Pulmun soittoringissä vapaaehtoinen soittaa puhelimella ikäihmiselle kerran viikossa ja kysyy tämän kuulumiset. Kyseessä on ennaltaehkäisevä, kevyt tukimuoto, jonka tarkoituksena on vanhuksen mielen virkistäminen ja turvallisuuden tunteen lisääminen. Kyseessä ei ole kriisipuhelin, mutta asiakkaan elämäntilanteen mukaan hänet voidaan ohjata lisäavun piiriin.

Päätimme pysyä kriisipuhelintoiminnan ulkopuolella muun muassa siksi, että tällaista toimintaa ikäihmisille on jo tarjolla. Pulmun soittorinki eroaa kriisipuhelimesta esimerkiksi siinä, että vapaaehtoinen soittaa Pulmusta päin asiakkaalle etukäteen sovittuna ajankohtana. Tästä on asiakkaalle esimerkiksi sellainen ilo, ettei hänen tarvitse jonottaa ja odotella yhteyden saamista. HelsinkiMission Aamukorvatoiminnassa on vuonna 2008 soitettu muutamalle erityisen vaikeassa tilanteessa olevalla asiakkaalla puhelimesta päin. Tällaiselle toimintatavalle on todettu olevan kasvava tarve.

Erona kriisipuhelintoimintaan, Pulmun työntekijä on myös tavannut asiakkaan ennen hänen ryhtymistään soittoringin käyttäjäksi. Me tutustumme asiakkaan elämäntilanteeseen ja kerromme, minkälaisesta palvelusta soittoringissä on kysymys. Lähtökohtana soittorinkiin osallistumiselle oli asiakkaan tunne siitä, että hän kokee palvelun itselleen sopivaksi. Ensimmäinen soittajille tarkoitettu koulutus järjestettiin marraskuussa 2008 ulkopuolisen kouluttajan tuella. Kouluttajana toimi psykoterapeutti ja työnohjaaja Jouko Stenroth (Tecum Ky). Ulkopuolisen kouluttajan käyttäminen tuntui parhaimmalta vaihtoehdolta toiminnan alkuvaiheessa, mutta toinen soittajille tarkoitettu koulutus maalikuussa 2009 pidettiin järjestön omin voimin.

Vapaaehtoiset soittivat alkuun ikäihmisille kahtena päivänä viikossa Pulmun toimistolta. Vuodesta 2010 soitot on voinut tehdä kotoa tai vapaaehtoisen itse valitsemasta paikasta Pulmun puhelimella. Tavallisia keskustelun aiheita ovat olleet sukulaiset ja merkkipäivät, yksinäisyys ja ahdistus, sää ja luonto, ajankohtaiset maailman tapahtumat, sairaudet, televisio-ohjelmat, lemmikit ja terveyspalvelut. Myös kuolema on säännöllisesti esille nouseva teema.

Soittoringin koulutus/kurssimalli

Soittoringin kurssituksessa, kuten vapaaehtoistoiminnan kursseissa yleensä, voi käsiteltävää aihesisältöä ja aiheiden laajuutta määritellä järjestävän tahon ja erilaisten tarpeiden mukaan. Hyväksi havaittu tyyli Pulmussa on ollut käydä alla esiteltyjä aiheita kysellen vapaaehtoisten omia kokemuksia ja keskustellen aiheista. Kurssien tai perehdytysten sisältöä voidaan muokata esille tulevien kysymysten, ajatusten ja keskusteluiden mukaan.

Yhden kurssipäivän aikana on käsitelty mm. seuraavia aiheita:

- **Soittorinkitoiminnan esittely**
- **Hyvä vuorovaikutus / kohtaaminen**
- **Asiakkaamme**
- **Kuuntelemisen taito**
- **Rajaamisen taito**
- **Soittorinki-toiminnan käytännöt ja eettiset normit**

Yhteistyötahot

Ikäihmisiä soittorinkiin kartoitettiin yhteistyössä alueen kotihoidon ja SRK:n kanssa. Projektityöntekijä tapasi Maunulan ja Oulunkylän kotihoidon ohjaajat ja esitteli soittoringin toimintatavat. Soittoringistä on tiedotettu myös alueen Lähityön yksikköön sekä veteraanitaloon. Kotihoidon työntekijät toimivat myös asiakkaidensa yhteyshenkilöinä, mikäli asiakas ei ilmoittanut ketään toista yhteyshenkilöksi.

Soittorinkitoiminta aloitettiin kyselemällä eri tahojen kokemuksia puhelinauttamisesta. Tutustuimme mm. Porin vapaaehtoistoimintakeskus Liisan soittorinkiin, seurakunnan auttavaan puhelimeen ja HelsinkiMission Aamukorvaan. Tutustuimme myös Pääkaupunkiseudun Puhelinauttajien Internet-sivuilla oleviin puhelinauttamisen eettisiin ohjeisiin.

Erityisesti Porin vapaaehtoiskeskuksen puhelintoiminnan kokemuksena oli, että soittoringin asiakkaan täytyy ilmoittaa yhteyshenkilö. Näin siksi, että koordinoija tietää, keneen ottaa yhteyttä, jos asiakas ei vastaa puhelimeen sovittuna ajankohtana. Etukäteen ajattelimme, että yhteyshenkilön nimeämisestä voisi tulla ongelmia, koska kaikilla ei välttämättä ole omaisia. Käytännössä yhteyshenkilön nimeämisessä ei kuitenkaan ole ollut ongelmia. Toiminnan edetessä olemme siirtyneet käytäntöön, että asiakas voi itse määritellä sen, mitä haluaa tehtävän, jos ei vastaa puhelimeen soittoaikana. Periaate on kuitenkin se, että Pulmusta ei ole resursseja lähteä kotikäynnille tarkistamaan tilannetta.

Tilastointi ja toiminnan seuranta

Soittoringissä kuten Pulmun muussakin vapaaehtoistoiminnassa vapaaehtoiset ovat täyttäneet ”vakkarikorttia” toiminnan tilastointina varten. Vakkarikorttiin merkataan vapaaehtoistoiminnassa kulunut aika ja toiminnan sisältö ja se palautetaan kuun lopussa Pulmuun.

Soittaja-vapaaehtoiset ovat täyttäneet myös toiminnastaan ja puheluista muistiota, johon kirjataan lyhyesti muutamalla sanalla puheenaiheita ja asiakkaan vointia.

